

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 514847/9

בבית הדין הרבני האזורי חיפה

לפני כבוד הדיינים:

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד, הרב דוד גרוזמן, הרב אברהם דב זרביב

המבקש: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד ערן דויד)

נגד

המשיבה: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד חיים שכטר)

הנדון: גירושין - קנסות כנגד סרבנות גט קשה ואישור עקרוני לכך מאת נשיאת בית המשפט העליון

החלטה

בפנינו תביעת גירושין של הבעל¹.

ראשית נזכיר האמור בהחלטת בית הדין מיום י"ז בכסלו תשע"ח (5.12.17):

בקשת בא כוח הבעל הוקראה.

הוטלו כבר בעבר סנקציות על האשה בגין היותה סרבנית גט ובהתאם לחוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין) ולאור אישורו של כב' נשיא בית הדין הגדול.

הבקשה להרחבת הסנקציות ("סנקציות משמעותיות" כלשון הבקשה) תידון בדיון שייקבע.

ייקבע דיון בהקדם ולפי נסיבות היומן.

כן נציין כי בהחלטת כב' נשיא בית הדין הרבני הגדול, הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א, מיום ג' בכסלו תשע"ח (21.11.17), אושרו צווי ההגבלה שהוטלו על האשה בהתאם לאמור מעלה.

¹ בהתאם לסעיף 7א(ב) לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון) תשט"ז-1956, עותק מהחלטה זו הועבר לעיון נשיאת בית המשפט העליון. ואכן התקבלה החלטת בית המשפט העליון (בש"פ 701/18 פלוני נ. פלוני, מאת כב' הנשיאה השופטת א' חיות), החלטה מיום 11.2.18 אשר הותרה לפרסום ביום 13.3.2018 באתר בית המשפט העליון, לאחר הסרת שמות הצדדים, ובית המשפט העליון אכן השתכנע שהאשה מסרבת במשך תקופה ארוכה לציית לפסק הדין של בית הדין הרבני, ושבמהלך תקופה זו בית הדין ניסה להביא את האשה לכלל הסכמה להתגרש מהבעל באמצעות סנקציות מתוננות יותר מכוח חוק הקיום, ורק משאלו לא הועילו, הורה בית הדין על הטלת הקנס, וכי עצם הטלת הקנס על האשה נדרשת, אפוא, בנסיבות אלה. ואולם, לצד האישור העקרוני, להשקפת בית המשפט העליון, השיעור השבועי של הקנס עורר קושי בשים לב לנסיבותיה האישיות של האשה שהיא בעלת נכות בשיעור של 73% המתקיימת מקצבת נכות בסכום של כ-2700 ש"ח וסובלת ממחלות שונות, ומשכך, הורה בית המשפט העליון על הפחתת סכום הקנס שהוטל על האשה, והעמידו על 250 ש"ח עבור כל שבוע שבו היא מסרבת לקבל את גטה. בסעיפים 5-6 להחלטה, ניתח בית המשפט העליון את מקור הסמכות של בית הדין הרבני להטיל קנס ומטרתו, ואף ציין כי שני האמצעים בפקודה – מאסר וקנס – יכול שיוטלו זה לצד זה ויכול גם שיוטלו בנפרד.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

נזכיר כי תיק הגירושין נפתח על ידי הבעל כבר ביום כ"ה באייר תשע"ד (25.5.14).

כיום טוען בא כוח הבעל: יש סנקציות בתוקף, היא אמרה בבית הדין הגדול שגם אם תידון הכתובה והיא לא תקבל כתובה, היא לא תיתן את הגט. היא סירבה לקבל את הגט, ערעוריה נדחו, נבקש הטלת מלא הסנקציות.

החלטות קודמות

בשלב זה נזכיר האמור בהחלטת בית הדין (פסק דין) מיום י"א בכסלו תשע"ו (23.11.15) שם נאמר בין השאר באשר לסירובה של האשה לקבל גט:

בדיון שהתקיים בבית הדין לגיטין ביום כ"ג בסיון תשע"ה (10.6.15) האשה סירבה לקבל את הגט, ובהחלטה מאותו יום נאמר כי ההליכים יימשכו בהתאם להחלטות קודמות.

אף כיום האשה מסרבת להתגרש. דורשת כתובתה, וטוענת: הבעל פתח תיק פש"ר. אני רוצה את כתובתי. הוא עובד ויש לי הוכחות. אני מוכנה שיטילו עלי סנקציות.

[...]

ובכן, בנסיבות תיק זה, בית הדין מחליט לחייב את האשה להתגרש.

ועוד נאמר שם:

נציין כי אף בית הדין הגדול לא דחה את החלטת בית הדין הנ"ל, אף שהוגש עליה ערעור מאת האשה.

ובכן, המצב כיום הוא שהאשה לא מוכנה להתגרש אף דלית מאן דפליג כי השלום לא ישוב לביתם, ואף הבעל כבר חי עם אשה אחרת והוליד ממנה ילדים. הצדדים חיו יחדיו כשש עשרה שנה, אך לא הצליחו להוליד ילדים. לאור העובדה שהבעל הוליד לאחר הפירוד מאשה אחרת, סביר להניח כי לא בגרמתו הצדדים לא הצליחו להוליד ילדים במשך חייהם המשותפים.

בית הדין כבר דחה פעם אחר פעם את טענת האשה לקיום דיון בכתובה טרם הגירושין משום שתי סיבות:

א. משום שאף לטענתה, אין מהיכן לגבות מהבעל סך כלשהו, בשל בעובדה כי הוא מצוי בהליך פש"ר.

ב. משום שבית הדין משוכנע כי האשה לא תסכים להתגרש ככל שהחלטה בענין הכתובה לא תהיה לשביעות רצונה.

וראה אף האמור בהחלטת בית הדין הגדול בתיק אחר, תיק 902112/2, כי "יש לפעול על פי המתווה שקבע בית הדין האזורי שיש להתגרש ולאחר מכן תידון תביעת הכתובה וחלוקת הרכוש. זו הדרך הנכונה והיעילה ביותר לסיום חיי הנישואין כאשר הסכסוך קשה שבין הצדדים".

לאור כל האמור, כולל העובדה כי הצדדים כבר אינם חפצים זה בזה, הפירוד הארוך, ושסירובה של האשה שלא להתגרש עתה אינו מוצדק בעיני בית הדין, בית הדין מחליט לחייב את האשה להתגרש כדין בני זוג המורדים זה בזה.

ובמסקנות פסק הדין שם נאמר:

א. האשה חייבת להתגרש מבעלה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב. יש לקבוע מועד נוסף לסידור הגט בהקדם, בתוך 21 יום, ולהזמין את הצדדים כמקובל.

ג. במידה והאשה תסרב להתגרש במועד הראשון שייקבע, בית הדין ידון לגופה בתביעת הבעל להטלת צווי הגבלה על האשה בהתאם לחוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין) התשנ"ה – 1995, ולאור בקשה מתאימה.

ד. בית הדין שב ופונה לאשה לקבלת הגט לאלתר, כאשר רק בדרך זו תוכל להגיע בשלב הבא לדיון בכתובה, ויתכן אף לפסיקת כתובה, כשאיפתה כיום. כל דרך אחרת רק עלולה להרחיק אותה מהאפשרות לדון ולפסוק בכתובה, מלבד העובדה כי מימוש סעיפי חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), במידה ולא תתגרש, עלול להצר את צעדיה ולגרורם לה לעגמת נפש מיותרת.

בענין זה נזכיר אף את הסנקציות שכבר הוטלו על האשה במסגרת החלטת בית הדין מיום י"ב בטבת תשע"ו (24.12.15) לאור סירובה להתגרש:

ובכן, לאור האמור בסעיף ג' לפסק דין זה ולאור סירוב האשה להתגרש במועד שנקבע לסידור גט חרף החלטה מפורשת כי הגט יסודר היום, בית הדין מחליט להטיל על האשה בשלב זה את צווי ההגבלה הבאים בהתאם לחוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין) התשנ"ה – 1995: איסור יציאה מהארץ, קבלת דרכון ישראלי, לקבל להחזיק או לחדש רישיון נהיגה, לפתוח או להחזיק חשבון בנק או למשוך שיקים מחשבון בנק בדרך של קביעת לקוח מוגבל.

ואכן, בהחלטת כב' נשיא בית הדין הרבני הגדול, הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א, מיום ג' בכסלו תשע"ח (21.11.17), אושרו צווי ההגבלה שהוטלו על האשה, כאמור מעלה.

הבקשה הנוכחית

הבקשה של בא כוח הבעל כיום: נבקש סנקציה כספית גבוהה ומאסר בפועל.

מגיב בא כוח האשה: יש ויכוח האם גט קודם לכתובה או כתובה לגט. האשה רק בקשה לדון בכתובה קודם לגט. לבעל יש כבר ילדים מאשה אחרת. אכן האשה אמרה שהיא לא תתגרש אף אם ידונו בכתובה והיא לא תזכה בכתובה. אך זה היה מתוך אימוציות. כן לפני הרבה שנים היתה החלטה בתיק אחר שהכתובה קודמת לגט. כן כתב הרב הראשי שצווי ההגבלה על תוקפם, למעט מאסר, וכוונתו שלא יתנו קנס. כן בחוק כפיית ציות צריך את אישור נשיא בית המשפט העליון להטלת קנס.

בית הדין מעיר כי בדברי כב' נשיא בית הדין הגדול לא משתמע כלל כדברי בא כוח האשה, ואין לדבריו כל בסיס בכתובים.

באשר לגובה הקנס, מבקש בא כוח הבעל: נבקש 1000 ש"ח קנס לכל שבוע. יש בקנס כמה אלמנטים, וכדי לזרז הסכמתה לגט. וכן שככל שידונו בכתובה אחר כך, יהיה מהיכן לקזז, אם יפסק חיוב. אין לאשה נכס. יש לה קצבת נכות.

מגיב בא כוח האשה: אני נגד קנס.

עד כאן תמצית עיקרי טענות הצדדים ההדדיות.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

דיון והכרעה

ובכן, בית הדין כבר הוציא כמה החלטות בתיק זה, כולל החלטה האמורה מעלה באשר להטלת סנקציות כנגד האשה.

לאור העובדה שכב' נשיא בית הדין הרבני הגדול, הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א, אישר את הסנקציות שנפסקו ולאור כל המתואר והמנומק לעיל, בית הדין מחליט לפסוק כפיית גט על האשה, והטלת קנס שבועי על הנתבעת בסך המבוקש.

בית הדין דוחה את טענות בא כוח האשה האמורות מעלה, משום שבית הדין כבר אמר את דברו בהרחבה (נימוקים נרחבים) באשר לפסיקת גירושין קודם לדיון כתובה בתיק זה, וכן אין להקיש מתיק אחר באשר לתיק זה, כטענת בא כוח האשה, שהרי בנימוקים הנרחבים שם התבאר ייחודו של תיק זה מתיקים אחרים.

כן אין חולק כי האשה טענה בבית הדין הגדול כי אף אם הכתובה היתה נידונת טרם הגט, ולא היתה זוכה לדמי כתובה, לא היתה מתגרשת. כך שלא העיקרון של דיון כתובה טרם הגט עומד בבסיס סירובה של האשה להתגרש מבעלה, ונראה שהיא בחרה לעגן את בעלה לחינם, יתכן כדי לצערו.

ובכן, לאחר שמיעת טענות הצדדים ועל יסוד סמכות בית הדין שנקבעה בסעיף 7א(א) לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון) תשט"ז-1956, מוחלט להורות על קנס שבועי מתמשך שבו תחויב האשה, עד שתתרצה להתגרש.

על כן הנתבעת מחויבת לשלם קנס בסך 1000 ש"ח לשבוע, בגין כל שבוע שבו היא מסרבת להתגרש, כמתחייב בהחלטות הנזכרות.

הקנס יכנס לתוקף החל מהיום, ויבוטל במועד הסדרת הגט.

אנו מציינים לסעיף 4(ג) לחוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה-1995, שבו נקבעה הנחייה עקרונית, ולפיה בנסיבות של סרבנות גט, בית הדין רשאי מיוזמתו לנקוט באמצעים הקבועים בחוק, כדי להביא לקיומו של פסק דין לגירושין. מסעיף זה אנו למדים כי גם ביחס להליך הננקט במסגרת הפקודה לביזיון בית המשפט, ניתן לנקוט באמצעים החוקיים שנקבעו בפקודה זו, לרבות בהעדר בקשה מפורשת מצד התובע אלא ביוזמת בית הדין. כל שכן בנסיבות דנן, שבקשה זו ניצבת בפנינו.

בנוסף, יקבע מועד נוסף לסידור גט, בתקווה שהאשה תיאותר עתה להתגרש. לאחר סדור הגט בית הדין יקבע דיון בתביעת הכתובה.

העתק החלטה זו יועבר למרכז לגביית קנסות.

בהתאם לסעיף 7א(ב) לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון) תשט"ז-1956, עותק מהחלטה זו יועבר לעיון נשיאת בית המשפט העליון.

ניתן לפרסום לאחר השמטת פרטים מזהים.

ניתן ביום כ"ח בטבת התשע"ח (15/01/2018).

הרב אברהם דב זרביב

הרב דוד גרוזמן

הרב יצחק אושינסקי – אב"ד